

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, színház-utca 95. sz. a.,
1. em. hátul az udvarban,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti
10—12 óra között,
és Botonya, mester-utca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva, v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt; félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorért 4 kr. (1—10 sor
helye 40 kr.) Nagyobb és többszöri hirde-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr.
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendők.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Gusztáv; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

25. szám.

Brassó, Kedd, márczius 2-án.

II. évfolyam 1886.

Még egyszer.

Az idegen színek s jelvények eltávolításáról már írtunk egy alkalommal. Most a „Kronstädter Zeitung” is ír róla, persze az ő módja szerint.

Lapunk egy más helyén reprodukáljuk ama cikket, mely a tulzó szász körökben bizonyára élénk visszhangra talál, másrészt azonban igen alkalmas arra, hogy az ártatlan szász népet a kormány s állam ellen izgassa.

Ha valaki elolvassa azt a cikket az illető lap olvasói közül, lehetetlen, hogy annak igazat ne adjon, oly szépen van ott igazság s hamisság összezavarva. Meg kell vallanunk, hogy az a cikk — természetesen ismét a maga szempontjából — igen ügyesen van megírva. De hát azok az urak a nekik nem tetsző dolgokat mindig csak egy oldalról mutatják; a másik oldalt, a mely persze ellenük szól, szándékosan elhallgatják.

Ez az oka, hogy ma ismételtén foglalkozunk ezen tárggyal.

Első cikkünkben kifejtettük már ezen miniszteri rendelet alapos és helyes voltát. Utaltunk azon okokra, melyek a belügyminisztert egy már régen fennállott törvény végrehajtására birták.

A „Kronstädter Ztg.” cikkírója különösnek tartja, hogy a törvény már harmincznyolcz éve létezett s nem jutott senkinek eszébe eddig, azt végre is hajtani. — Hát mi ebben semmi különöst nem látunk. Csak a magyar kormány s nemzet engedékenységet s türelmességet bizonyítja. De vajjon eddigi mulasztás ad-e elég jogot a további mulasztásra? ... Vajjon bűne-e Tiszának avagy érdeme, hogy a fennálló törvénynek érvényt akar szerezni? Mi azt hisszük, hogy inkább érdem; de nem is az, hanem határozott kötelesség. A mely kormány az ország törvényeinek nem tud érvényt szerezni; a mely kormány nem akar egyik-másik törvényt végrehajtani, mert az által némely frakciók nemtetszését, ellenzését vonná maga után — azaz paktálás miatt: az a kormány nem érdemli meg ama helyet, melyet elfoglal. Ezen szempontból fogva fel Tisza ezen intézkedését is, csak helyeselhetjük azt.

A mi már most azt az oldalát illeti a kérdésnek: bűne-e a szászoknak a vörös-kék, a románoknak a vörös-sárga-kék színeket viselni, a mit a cikkíró olyan szépen tud elfer-

diteni, — erre nézve másként áll ám a dolog. Vajjon a vörös-kék a szász népnek, a vörös-sárga-kék a román népnek, mint népnek-e a színeik? Vajjon a népeknek mint olyanoknak vannak-e egyáltalában színeik és címereik? A cikkíró erre igenlőleg felel, pedig aligha hiszi azt ő maga is.

Mi azonban tagadólág válaszolunk. A népeknek nincsenek sem színeik, sem címereik, hanem vannak az államoknak. S midőn a szászok s románok azon színeket, címereket és jelvényeket viselik, ugyanakkor tanubizonyosságot adják annak, hogy a szász királyság, illetőleg Románia hűveinek vallják magukat. Más szóval: e színek viselete egyenesen azt jelenti, hogy ők nem érzik magukat magyaroknak (ungarn).

Tisza nem akarta Magyarországot új politikai egyenruhába öltöztetni. Megtette ezt az 1848-iki országgyűlés, midőn a XXI. törvény-cikket alkotta. S bármily furesának is tűnjék fel az, mégis csak tagadhatatlan, hogy nagy igazság rejlik abban, hogy minden államnak legyen egy egységes színe és címe, a mely minden állampolgárra kötelező s a melyen kívül mást használni nem szabad.

E tekintetben Magyarország nem áll egyedül a kontinensen, sőt épen egyedül állana akkor, ha az ellenkezőt engedné meg. A jó állampolgár nem is fog ezen fennakadni, csak a nemzetiségi tulzók. Meg vagyunk győződve róla, ha valaki elfogulatlanul, az eszélyesség s közjog szempontjából magyarázna meg ezen rendelet intenczióit a szász népnek, úgy az csak helyeselné azt. Persze az ellenkezőt teszi, ha oly egyének magyarázzák azt neki, mint a cikkíró, ki épen az ellenkező hatást akarja elérni.

A szász nép megszokta e színeket, ép úgy a román is; megszokta, mert arra szoktatták. Azok bűne ez, kik a népet fel nem világosították idegen színek viselésének jelentőségéről. A nép ismét el fog szokni ettől s legyen meggyőződve a cikkíró, ha ők nem igaztják a népet, az önmagától fogja elfeledni s annak fel sem fog tűnni; csak hagyják magára a népet. Mi tovább megyünk; mi azt hisszük, hogy eljövend még annak az ideje, midőn a szász nép velünk együtt egy magyar nemzeti lobogó alatt fog állani, midőn maga a nép

fogja belátni, hogy Magyarországon csak a magyar nemzeti színek használhatók.

Ha a szász lövészek, tornászok s dalárok, kik cikkíró szerint mind a hazaszeretet benyomása alatt állanak s a hazáért fáradnak, nem fognak ezentul Szászország címere s lobogója alatt kivonulhatni; ha őket ez a lobogó többé nem fogja lelkesíthetni: ez nekünk, azaz magyar hazáknak csak hasznára lehet. Mert a szász lobogó alatti lelkesedés bizonyára Szászországnak, a szász királynak, nem Magyarországnak s a magyar királynak szól. Magyar hazaszeretetre csak a magyar nemzeti lobogó lelkesíthet. Álljanak ők ez alá s megmaradhatnak azért jó szászok is.

Nincs semmi ok tehát fenyegetőzni abban a cikkben, hogy ha el is vannak tiltva színeiktől, annál inkább lesznek szívben-lélekben szászok. Ugy hangzik ez, mintha dacz volna, hogy „azért sem leszünk magyarok”. Ám jó. Kövessék önök eddigi káros politikájokat s maguktartását, ne akarjanak közeledni a magyar államhoz. Hogy mi lesz annak a következménye, a jövő majd megmutatja.

Mi az önök helyén nyíltan, férfiasan beismernők, hogy ez az ut nem helyes, ettől el kell tértünk. Ha népek jóléte szívükön fekszik, meg is tennék. Önök izgatnak uraim, fennálló törvények ellen, önök tűzzel játszanak. Sajnáljuk azt a jó, szorgalmas, törvénytisztelő népet, melynek az önök érdekhajhászata miatt szenvednie kell.

De visszatérve a színtilalomra, csak ismételtelhetjük, hogy az, nem magyar nemzeti, hanem általános nemzeti szempontból — vagy mint önök nevezik: „vom allgemeinen National-Standpunkt” — helyes, indokolt és észszerű.

— y.

Belföld.

A rendezett tanácsú városok Budapesten értekezletet tartottak a köztörvényhatóságok reformjáról szóló törvény tárgyában. Az értekezlet egy emlékirat felterjesztését határozta el a kormányhoz s országgyűléshez, a melynek szövegezésére egy albizottság küldetett ki, melybe városunk polgármestere, Brennerberg Ferencz is bevásztatott. Az emlékirat két legfőbb vezérelve: a városi tisztviselők kinevezése és minősítéshez való kötése s a városok hatáskörének kibővítése, illetőleg a megye ily szigorú felügyelete alól való kivétele.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Beteg vagyok ...

Beteg vagyok, és a részvét
Nem marad el, a mint látom;
Hébe-korba meglátogat
Egy-két igaz jó barátom.

Egyik komolyan ajánlgat
Öles hosszú recepteket,
Másik tréfál s igéri, hogy
Ő tartja a sirbeszédet.

Gondolkodom, hogy melyik jobb:
Recepte-e, vagy sirbeszéd?
Isten bizony, úgy gondolom,
Az utóbbi legtöbbit ért.

Józsa Mihály.

A könyvpiacz.

„Shakspeare jó fordítása a leggazdagabb szépirodalomnak is felér legalább felével”, mondá Vörösmarty negyven évvel ezelőtt.

Azóta, Tomory áldozatkészségéből, a Kisfaludy-társaság gondozása alatt s legkitünőbb műfordítóink hozzájárulásával, a magyar irodalom birtokába jutott a teljes, Shakspearenek, oly jó fordításban, a melyen tőlünk csak telt, s a mely talán még ötven évig is

ki fogja elégteleni irodalmunk és közönségünk igényeit.

E teljes magyar Shakspeare-kiadás tulajdonjogát a fordítók igénye fentartásával, Ráth Mór szerezte meg a Kisfaludy-társaságtól.

De a nemes becsvágyu kiadó nem éri be azzal, hogy a kész szöveget terjesztsze, most a legkitünőbb angol illusztrált kiadás mintájára s annak eredeti képeivel, diszes király-negyedrét alakban, hasábosan, a szövegbe nyomott és külön lapokat képező illusztrációkkal bocsátja közre a teljes Shakspeare-t, hogy a legnagyobb költő halhatatlan alakjai ábrázolatokban is bevésszék emlékképeket, s a szöveg által felkeltett képzeletünknek a képirás is segítségére jöjjön.

A Cassel-féle londoni kiadás világhírű képeivel a nagy mű mintegy száz füzetben jelen meg, a mi előre láthatólag hosszabb időt fog igénybe venni, de épen ez könnyíti a megszerzést is.

Minden füzet 16 oldalt vagyis 32 hasábot foglal magában, s egyre-másra két nagyobb, egész oldalt elfoglaló és külön lapon levő s 2—3, szövegbe nyomott képet foglal magában.

A szöveg a Kisfaludy-társaság kiadásabeli, de a fordítók által átnézve s a hol szükséges, kitgazitva (a minek a megjelent első füzetben is már látjuk nyomát.)

E fordítás, melyben legnagyobb költőink is — Vörösmarty két, Petőfi egy, Arany János három darabbal — jelennek meg, azon kívül jelesb műfordítóink (Lévay, Szász, Győry, Greguss, Arany, László, Rákossy Jenő stb.) hozzák meg Shakspeare-költésük áldozatát, a gyönyörű kiállítás s a művészek képei által bizonyára csak nyer becsértékben, s a

legszebb és legbecsesebb diszével válik bármely asztalnak és könyvtárnak.

A nagy vállalat hat kötetre lesz beosztva.

A két első kötet a nagy tragédiákat („Othello”, „Lear”, „Hamlet”, stb.) s a következő kettő a színműveket és a vígjátékokat, az utolsó kettő az angol történelmi drámákat foglalja magában.

Az illusztrációk száma körülbelül 600.

Minden egyes füzet ára 40 kr.

A kiadás becsét emelni fogja még a minden egyes darabhoz járuló bevezetés, s azt kísérő magyarázó jegyzetek, Csiky Gergely tollából.

Nem szakemberek számára való kritikai, nyelvészeti vagy aesthetikai tanulmányok, hanem a nagy olvasó közönségnek szánt népszerű fejtegetések, melyek arra valók, hogy a homályosabb helyek értelmét megkönynyítsék, a drámák külső történetét, keletkezésök, első kiadásuk idejét, valamint forrásait megismertessék.

Az épen megjelent első füzet, az Othellohoz irt nyolcz lapnyi bevezetés s a nagy tragédia két első felvonását foglalja magában s a legmagasb igényeknek minden tekintetben megfelel.

Óhajtjuk, de reméljük is, hogy a nemes becsvágytól indított kiadó, kinek, mint maga vallja, — „e kiadás annyira szívén fekszik, ki arra évek óta készül, a kinek ez, Arany munkái mellett, legnagyobb ambícióját képezi”. — anyagilag sem fogja megbánni, hogy e költséges kiadásba fogott; de óhajtjuk azt is, hogy az a szava ne teljesüljön, mely szerint e kiadás „valószínűleg zárkóve is lesz, tevékenységének”; sőt inkább megvárjuk, hogy a kiadó még több hasonló kiadást hozzon a világra!

Képviselőválasztás. Aranyosmaróthon gr. Keglevich István, ki intendánssá történt kinevezetése alkalmával mandátumáról lemondott, február hó 26-án egyhangulag ismét a kerület képviselőjévé választott.

A cseh ultrák és a magyarországi tótok. A „Narodni Listy“ e napokban a magyar közművelődési egyletekről rosszakaratú cikket hozott, melyben azt hangoztatta, hogy a magyar közművelődési egyletek magyarosítási s nem közművelődési célok által vezetnek. Erre felel most egy tót lap, a „Slovenske Noviny“, mely czáfolva a prágai lap állítását, kiemeli annak rossz értesültségét s kijelenti, hogy a magyarországi közművelődési egyletek nem a magyarosítás céljából létesítettek, a minnek megdönthetetlen bizonyítéka a magyarországi tót közműv. egyesület, mely tót könyvek segélyével, tót nyelven terjeszti a tótoknál a művelődést. A „Slovenske Noviny“ valóban nem látja, hogy a magyarországi közművelődési egyletek a tótokra nyelvi veszedelmet hoznának s nem félti a tótok nyelvét az elmagyarosítástól.

Külföld.

A keleti kérdés.

Bécs, febr. 26. A „Polit. Corr.“ jelenti Bukarestből: A békeügyi értekezlet ma délután tartott ülésén hosszabb vita után elfogadtattak ama jegyzőkönyvek, a melyek az előbbeni ülésekben a szövegezés körül felmerült differenciák miatt nem igazoltattak. Ez alkalommal Mijstovics nagyon engedékenynek mutatkozott az erre vonatkozó török-bolgár óhajok irányában.

Belgrád, febr. 26. Garasanin legutóbbi jegyzékével a szerb kormány kimerített a maga részéről minden lehetőt a béke érdekében: ha bolgár részről még most is nehézségeket támasztanak, úgy a háboru megújítása kikerülhetlen volna.

Páris, febr. 26. Itteni kormánykörökben atheni legújabb jelentések alapján a helyzet válságos jellegét immár megszüntnek tartják.

Belgrád, febr. 26. Miután Garasanin miniszterelnök tegnap egy körjegyzékben a szerb kormány legújabb békejavaslatát indokolta volt, beérkezett a porta viszonzajaslata, melyre Garasanin, egyelőre eredeti javaslata mellett megmaradva, ma már válaszolt is. Az illető okmányok így szólnak:

Russzifikálás. Katkov orgánuma, a „Moskovskija Viedomosti“, erősen sürgeti a balti-tengeri tartományok teljes russzifikálását. Csodálatát tejezte ki a fölött, hogy a berlini félhivatalos lapok ép akkor, midőn a porosz kormány milliokat pazarol el, hogy Posent, nyugoti Poroszországot és Sziléziát germanizálja, minden eszközt megragad, hogy a földmivelő lengyel lakosságot kiirtsa, — az orosz kormánytól rossz néven veszi, hogy meg akarja szüntetni a keleti tenger melléki tartományokban a kivételes állapotokat. Berlinben, úgy látszik, mondja az idézett lap, kétféle mértékkel mérnek: egyikkel magoknak, a másikkal Oroszországnak.

Igy ír a „Vasárnapi Ujság“ Ráth Mór „Shakspeare színművei“ című legújabb, diszes vállalatáról, a mely nemcsak legszebb, de aránylag legolcsóbbja is a magyar irodalomnak. Ez elég bírálat, ehhez újat részünkről is hozzátenni, talán fölösleges. Ráth Mórtól más műveket is vettünk, mint Eötvös „Emlék- és ünnepi beszédek“ III—IV. füzetét, melyekkel ez a mű is be van fejezve; Horváth Mihály nagy történelmésünk „Huszonöt év Magyarország történetéből“ művének 6-ik füzetét, — ára 50 kr, s végül Eötvös „A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra“ 7-ik füzetét, — ára 50 kr. — Ez utóbbi művekre még visszatérünk.

Apróságok.

Az utcáról.

Egy philanthrop résztvevőleg megszólít egy rongyoska burkolt kis leánykát: „Hol születél, leánykám?“

„Nem tudom bizonyosan, — válaszol ártatlanul — de édes anyám gyakran mondogatta, hogy nyomorúságban!“

A reklám netovábbja.

A külső boulevardok egyikén egy hirdetőnény látható, a mely a következő szavakkal kezdődik:

„A vak urak figyelmébe!“

Jól megmérte.

— Sajtot kérek.

— Milyent?

— Akármilyent, csak azt kötöm ki magamnak, hogy ne legyen olyan lyukas. A multkoriban legalább is félfönt lyuk volt.

Román lapszemle.

„Kifejtette Cogalniceanó ur az erdélyi száműzöttek érdekében interpellációját. A legelkessebb tapsokkal kísért beszéde korszakot(?) alkot a román parlament évkönyveiben.“ Ezt hirdeti nagy örömmel a „Gazeta“ 36. számában és a 37-ikben már vezércikket csinál a bukaresti „Natiunea“ ellenzéki lap után Cogalniceanó híres beszédéből. Lássuk tehát mi is, hogy milyen lehet az a beszéd, mely lelkesítő tapsokat idézett elő és a mely korszakot alkot a román parlament évkönyveiben? Cogalniceanó azon kezdette, hogy ő ezt az interpellációt nem csak a román, hanem a pesti — ez már nem magyar, hanem csak pesti kormányhoz is (ne te, né) intézi, a kiknek politikusaival egykor ugyan azon óhajások teljesedéseért, ugyanazon elvek megvalósításáért együtt küzdött. Közbe legyen mondván, ez akkor volt, midőn Cogalniceanó a moldvai csángóknak magyar népiszkolákat, tanítóképezdéket, papnöveldéket ígértetett, anno Domini 1856—1858-ban, de miből, mint tudjuk, egy betűt sem váltott be.

A magyaroknak meg kellene gondolniok, hogy századokon át minő sajnos és keserű jármot szenvedtek, hogy sokáig sóhajtoztak bizonyos szabadságok után, melyeket csakis(?) némi kedvező körülmények között nyertek meg. A helyett, hogy a multból tanulságot meritenének, a helyett, hogy másokban a jogokat tisztelni tanulnák, melyeket ők is békében és háboruban követeltek, a magyar állam vezérei vad dühvel(?) üldözik azokat, kik mellettük szabadon akarnak élni.

„Azonban nem csak ennyi. „Nem elégednek meg azzal, hogy Kárpátokon tuli testvéreinket Magyarország ellenségeiként feketítik be Európa előtt, úgy igyekeznek bemutatni őket, mint földrészünk keleti részének rend- és békebontóit. — Szomszédaink erre nézve ő felsége tanácsadóiban is bűnrészesekeket találtak, kik véreink elől bezárják hazánk kapuit, kiáltozván a világ hallatára: „Ki takarodjatok innen, ti nem vagytok a mieink.“

„A meddig Erdélyt, nővérünket — nincs rossz izlése az öreg legénynek — az osztrák-magyar kormány „egymaga támadta meg s emelte reá(?) az üldözés bárdját, mi hallgatva türtünk — szép tőle — titokban sirtunk — ép ezért nem hiszi el senki, hogy sirt volna — mert nem valánk képesek a védelemre. Ma azonban, midőn a román nép közepében emelkedik fel egy kar, hogy őket üsse, midőn az idegen gyilkos kargja mellett testvérgyilkos kéz emelkedik fel, akkor köteles vagyok, hogy én is felemeljem karomat — nagyon gyenge kar az már — és segélyt kérek. Ime miért remeg hangom, ime miért vérzik szívem! Higgye, a ki akarja, mert ha ő lett volna a Bretianó helyén, sokkal szigorábban bánt volna velük. Meg is mondotta, hogy *be kellett volna zárni, börtönözni a testvéreket*. Már most melyik jobb, Párisban parádnézni, Russukban sétálni, avagy Bukarest valamelyik börtönébe sinledezni? De halljuk a nagy szónokot tovább:

„Erdély ősidőktől fogva a román elem őshelye volt. Radu Negrutól egész maig nem fáradt el nekünk küldeni a mije legszebb, legnemesebb és legértelmesebb volt. Negru vódától Lázárig, Maiorescuig, Laurianig adott nekünk vódákat, államférfiakat, tudós férfiakat.“ Kifejtette az öreg ur Barnutint, Papiu Ilarianut, Nifon Balcescut, ezek is innen mentek, nem reklamáltak őket. „Ha irredentizmus az — úgy mond — ha Kárpátokon tuli testvéreink előtt a haza kapuit megnyitjuk, ha ez a Kárpátokon tuli testvéreink iránti rokonszenv veszélyeztetni a magyar állam fennállását — minő ravasz kétszínűség! — ha felünk a vérségi kötelékeket érinteni, melyek minket velük egyesítenek, akkor a helyett, hogy Lázárnak emléksobrot állítsunk, jertek és törjék szét képét s töröljék ki örökre szívünkéből emlékezetét! Jertek nyissuk fel Radu vóda sirját és eresztjük szélnek hamvait.“ Károly királyhoz is szólott emigy: I. Károly királynak jusson eszébe, hogy mielőtt Románia királya lett volna, a románok ura volt; persze a Tiszáig — ha katonáink vére nemzetiségének gyökerét erősítette ebben az országban, a száműzöttek könyűi elrotszítják.“ — Ime ez ama híres szónoklat, mely korszakot alkot a „Gazeta“ szerint a bukaresti országgyűlés évkönyveiben, pedig nem egyéb körmönfont ravaszágnál, miután tudjuk, hogy ő bizony bebörtönözte volna a testvéreket s ma is ott rothadnának valamelyik állambörtönben. Hanem sic itur ad astra, azaz: így jut az ember a miniszteri székre, de nem Cogalniceanó; nem hisznek neki oda át, hogy kicsoda-micsoda.

Van az öreg kétszínű politikusknak egy könyve „Istoire de la Valachie et Moldovie.“ Ezt száműzetése alatt írta. Megírta ő maga, hogy hány ízben adtak a magyar királyok, az erdélyi magyar fejedelmek segélyt tatár-török ellen Munteniának és Moldvának. Megírta azt is, hogy miképen hálálták meg Báthori Endrének, Székely Mózesnek az oláhországi Mihály és Serbán vódák a magyar segítséget. Ma már azt sem akarja tudni a ravasz politikus, hogy Erdély nem önálló, nem román ország, hanem Magyarország ötödik kerülete. Ma már csak románokat lát Erdélyben, mely az ő szép testvére. Kérkedik, hogy milyen nobile államférfiakat lát Erdélyből; de a világért sem mondaná meg, hogy azok a nobile atyafiak az erdélyi magyarság által alapított és fenntartott tanodákban nyerték kiképeztetésüket, magyar uri családknál tanítóskodtak, a mit aztán szépen meg is köszöntek. Hogy Bretianó nem maradt adósa Cogalniceanónak, az magától értetikus s ezzel az Irredenta a napirendről levétetett.

Czenkalji.

Res saxonicae.

A „Kr. Ztg.“ egyik főmatadorja, (H.) a kinevelő első betűje mellé még hármát téve, megvan egész neve a lap 46. számában vezérezikket hoz Háromszékme egye szövőiparáról. Nem mintha talán a cikkek oly nagyon tetszenék, említjük azt e helyen, csak azért, mert ismét elismeri a kormány s közegeinek érdemeit. Ez pedig a „Kr. Ztg.“ történelmében mindig esemény. Hát bizony dicsérőleg szól ott Széchenyi miniszterről, Potsa főispánról s Binder iparügyi felügyelőről. —

Hova írjuk fel ezt? . . . De van ebben a számban még valami, a milen egy magyar lappal szembeigaztat kell adni a helyi kollégának. A botfalusi orvosi állomás pályázatában az áll, hogy a német nyelv tudása feltétlenül megkívántatik, a magyar nyelv ismerete előnyös. Ez nem tetszett az „Ellenzék“-nek, a mely azt akarta, hogy a magyar nyelv ismerete elég legyen. Ez az óhaj szöveget ütött a mi kedves barátunknak fejébe. „Ellenzék“ árgert sich“. Ily czimmondja el nézetét, hogy egy tiszta német község orvosának első sorban németül kell tudni. Hiába tud magyarul, lehet a legjobb orvos, de a patientsével beszélni nem tud. És ebben valóban igaza van a „Kr. Ztg.“-nak.

Nincs igaza azonban sok más dologban, a mikben ő csak chauvinismust lát. Mindenre azonban nem terjeszkedhetünk ki. Annyi abszurdumnak reprodukálása egész lapunkat venné igénybe. Ezért hát hagyjuk az apróságokat az ő „apró szentjeinek“, — üdvözljenek azok velők. Mi pedig menjünk át az ő 47. számára.

Ott azután kiönti egész epéjét egy szász uraság, valami L—z, Tiszára. Nem fér a májára szegénynek, hogy nekik ezentul már nem szabad szinben is szászoknak lenni. A cikkek czime: „A nem magyar jelvények tilalma“ s sok oly érdekes dolgot, t. i. indokot tartalmaz, melyet jó nekünk magyaroknak is tudomásul venni. Azért álljon itt ez a szép (!) cikk ki vonatosan: . . .

„Eddig nemzeti-színeink tisztelésében ártatlan szokásnak hódoltunk. Tisza ur bünt csinál abból; — bünt, melyet már őseink is elvetemülten (hogyan?) gyakoroltak, midőn kék-piros lobogójuk mögött háboruba vonultak, hogy annak láttára, felbátorítva attól, számos ellenség ellen védve a hazát (!), véres harcmezőn vivják ki e diszezt: „Ad retinendam coronam.“ Czimerökben diszlettek e szavak, királyok által nekik adományozva. Mert a régi szászok azt tartották, a mit színjelvényök jelent: véres harcot s rendíthetetlen hűséget király- s hazáért. (Csakhogy melyik királyt s hazát értik az urak? . . .)

Mit mindent érünk még meg! A mi lövészeink, tornászaink s daláraink nem állíthatnak büszke menteik élére többé szász lobogókat, mert különben ellenségei a hazának. Ez nem tesz semmit; a lövész „gyakorolja szemét s kezét a hazáért“, a tornász edzi testét a hazai tűzhely védelmére s a dalár megénekli a hazaszeretetet. (Igen, a szász néphymnussal! Mikor énekelte meg szász dalegyet a magyar hazát s mikor dalolt e haza szeretetéről?) — Nem tesz semmit, „a zsidót megégetik!“ . . .

Valóban! Megvalljuk, korlátolt (igaz!) alattvalói eszünk felfogja a magyar állambölcsesség ezen izlésirányának okait, de jogosultságát s hasznos voltát soha — soha. Nem hisszük, hogy azon különféle hivatkozott törvények, a melyekre ezen famózus rendelet állítólag vonatkozik, komolyan vehető? — Tehát azt hiszi a böcs cikkiró, hogy a miniszter nem létező törvényre hivatkozott? Másképp ezen „angelich“ szót értelmezni nem lehet. Ez a felfogás s feltevés egy miniszterről pedig nem csak impertinens, hanem valóban nevetséges is. Azt a gondolatot ébreszti akaratlanul is az emberben, ha vajjon eszén volt-e az az ember, mikor ezt írta, avagy deliriumban. Nézz meg uram, az idézett 1848. évi XXI. t. cz.-et. Ott tisztán olvashat. Menjünk tovább. — „Ama törvények már évek óta léteznek (tehát mégis!) s soha sem szerencsétlítettünk ily rendelettel. Mert egész helyesen gondolkodtak, hogy Magyarország különböző ajku népeinek nemzeti színei csak nem számíthatók „idegen“ jelvények közé. Azelőtt óvakodtak ily tévedésektől. Ma, midőn a magyarosítási dűb (Wuth) mindnyájokat megkapta, ma a színegyenruhásítás által az államnak magyar öltönyt remélnék adni. A rendelet alapjául azon ok szolgál, hogy Magyarország egész népeletére a magyar bélyeg nyomassék, a nem magyar nemzetiségek létének minden jelét elnyomandó. Azt hiszik, hogy ilyen látszat által a nemzetiségek létezését meg lehet semmisíteni? Azt hiszik, hogy ily eljárással a nem magyarokat a magyar állameszme iránt lelkesedésre bírják? Tehát elismerik, hogy valóban nem lelkesülnek a magyar

államért s nem hivei aunk? Lám, a nyul vigyázatlanul kiugrott ismét a bokorból! — „Mi azt hiszszük, hogy épen az ellenkezője lesz.“

„A mi népünk, Magyarország minden más népe eddig senmi törvényellenességet nem láttak nemzeti-szineik viselésében. Azok ünnepi ruháikhoz tartoztak. Elkeseredéssel mondanak le a kedvessé vált szokásról, a mely eddig az államhűséggel nagyon jól fért össze. A tilalom csak erősíteni fogja népünkben a nemzeti-ségi érzést. Tíz ur azonban a magyar államtörvény új politikai divatozása által — kizárólag vörös-fehér-zöld színekkel — a független nem magyar ajku polgárság között bizonyára nem szaporította barátai számát.

Tehát le kell mondanunk nemzeti színeinkről. Ám jó! Külsőleg nem mutathatjuk azokat; ezimerünk nem fog többé egy nagy multa emlékeztetni! Annál inkább fogunk vele foglalkozni, annál szászosabban érezni s gondolni! Minden alkalom — midőn a színkényszerre emlékszünk — adjon isten sok ilyent — erősítse s fogja is erősíteni szíveinkben a nemzeti-ségi érzületet, népünkhez való szeretetünket s hűségünket! A szász színek tilosak — ki tilthatja meg nekünk szászul érezni s cselekedni? — Kék-vörös nem fogja többé diszítani mellünket; — jó! — kék-vörösek maradunk mégis mindenkor szíveinkben. Ki tilthatja ezt az!?”

Ezt a cikket azon érdekes jegyzettel közli a lap, hogy adja jelöl annak, mily benyomást tett az a rendelet szász körökre, ámbár ő — t. i. a szerkesztő — az ügyet „tréfásabbnak, mint tragikusnak“ tartja. — Végül így ír a jegyzet: „Ily rendeletek, mint ez a szintilalom, jobban összevesztik a népet, mint száz vezércikk.“

Ily cikk elolvasása után mit mond a szász nép? .. Bizonyára helyesli azt, mert az érmet L—z ur csak az egyik oldaláról mutatja. Mi leszünk oly bátrak, a másik oldalát is bemutatni. —

Kiábrándító.

Családi ünnep*).

Kolozsvár, febr. 26-án.

Lélekemelő ünnep folyt le tegnap városunkban. A Szász család ünnepe volt, mely iránt tisztelettel, szeretettel, ragaszkodással viseltetik e város minden lakója. A tegnapi nap örömmel volt a Szásznak. A legboldogabb anyja, az „öregné“, — mint ők nevezik, 80 éves születése napját ülte. Ez alkalomra egybegyűltek a helyben s Budapesten lakó családtagok, üdvözlendő az áldott öreg asszonyt.

Reggel a templomban volt a családtagok, barátok s tisztelők találkozója, hálát adandó az egek Urának azért a jótéteményért, hogy erőben s egészségben engedte megérni a legboldogabb anyja s legnemesebb nő nyolczvanadik születése napját.

A szokásos reggeli imát ez alkalommal Szász Károly püspök mondotta. Talán felesleges is mondanom, hogy az ima szívreható s felemelő volt. Mesteri imájában reszkető hangon szólt a reggel újvirradásáról, mely az éj szenvedései után a megváltás, az éj pihentető álma után pedig az édes megnyugvás és háládatosság óráit deríti föl a hívókra.

A padsor elején maga a jó „öregné“ ült, környezve a család nőtagjai által s környezve hallgatta püspök-fia gyönyörű szavait.

Mikor Szász Károly lelépett a szószékről, még egyszer fölzendült a zsoltár busdallama s az ünneplő család hazatért.

Az öreg asszony háláját az Urnak bemutatandó, sajátkezűleg himzett remekművű urasztali terítőt, melyet a budapesti ref. egyháznak szánt.

A nagy terítő gazdag himzéssel van diszítve, bele varrva különféle bibliai mondatok.

A család boldogságában részt vesz városunk közönsége kivétel nélkül.

Érdekesnek tartom e helyen a család statisztikáját röviden közölni, mint a legnagyobb ritkaságok egyikét, mert bizonyára kevés ily család lesz Magyarországon. Van 5 fiu, 1 leány s 5 meny.

Szász Károly püspök, neje Bibó Antonia. Özv. Horváth Samuné, Szász Julianna. Szász Róbert min. titkár, neje Ferencz Zsuzsanna. Szász Gyula kataszteri titkár, neje Hintz Mária. Szász Domokos püspök, neje Nagy Ilka. Szász Béla egyet. tanár, neje Mentovich Julia. — Van 26 unoka, köztük 15 leány, 11 fiu.

A családi ünnep öröme Szász Domokos püspök ur ő méltóságánál ma nagy családi ebéd volt, melyen Szász Károly s Béla, azonkívül három nagytehet-

*) Mult számunkra már elkésve érkezett; de azon nagy tisztelettel fogva, melylyel Erdély magyarsága egyik legtekintélyesebb családjának, a Szász családnak tartozik, adjuk elkésve is s reméljük, hogy a közönség ez irányban egyetért velünk.

ségü unoka is versben köszöntötte fel a szeretett édes anyát, illetve nagyanyát.

A Budapestről itt időző családtagok szombaton reggel indulnak vissza.

Ezekben értesítve a „Brassó“ olvasóit a körünkben lefolyt magasztos családi ünnepről, már most nem marad más tisztem, mint b. olvasóival együtt az Ur további áldását is kérni a dicső Szász családra. Isten őket éltesse!

A közönség köréből*.)

„A növényrostanyagok (cellulose)

mivolta, szeszgyártásra alkalmas voltának felfedezése és feldolgozásának műszaki ismeretei;“ valamint

„100 tényleírás minta

a szeszadó iránt fennálló törvények és szabályok ellen felmerülhető kihágások megállapításához, tekintettel az 1884. évi XXI. törv.-czikk-re is“

ezimű két munka hat hónapnál több idő óta nálunk készen áll kinyomtatva, s minthogy szerzője s kiadója ismételt felhívásunk dacára sem váltotta ki a kész munkát, kénytelenek vagyunk a nyomdaköltség összegét kikapandó, a teljeseen kész

600 példányt

összesen s egyenként is elárusítani.

Ezen művek különösen a pénzügyi szakba vágó egyének s első sorban a pénzügy-, vám- s adóörvények számára bir felette nagy fontossággal, miért is ez uton hozzuk a mű elárusítását nyilvánosságra.

Szíves ajánlatok intézendők

Alexi könyvnyomdájába
Brassó, Színház-utca 95.

(23)

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. Ő Felsége a király az erzsébet-városi törvényszék szorgalmas jegyzőjét, Gödri Sándort, a segesvári járásbirósághoz aljárásbíróvá nevezte ki.

Személyi hír. Mádi Kovács György honvédtábornok, kerületi parancsnok Kolozsvárról, néhány nap óta városunkban időzik, hogy egyrészt a honvédtisztiskolát, másrészt a tisztikart felülvizsgálja. — Mint megbízható forrásból értesülünk, a tábornok ur teljes megelégedésének adott kifejezést a tapasztaltak fölött.

Gyűlés. Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület“ brassómezei fiókegylete f. hó 5-én, pénteken, délután 2 órakor a magyar kaszinó helyiségében választmányi ülést tart, melyre tisztelettel meghívja a t. tag urakat az elnökség. Tárgyak: rendes folyó ügyek; márczius 15-iki ünnepély rendezése.

Halálozások. A brassói magyar kaszinóról gyászolbó leng. Egyik alapító-tagja, gróf Kálnoky Imre Kőröspatakon rövid szenvedés után 65 éves korában meghalt. A korán elhunyt gróf egyike volt Háromszék legtekintélyesebb férfiainak, kit a legszelebb körökben is őszinte tisztelet és szeretet környezett. Áldás és béke emlékére! — Nagy Péterné, a most két éve elhunyt ref. püspök özvegye, február 25-én váratlanul meghalt. Áldás emlékére!

Kettős gyilkossági kísérlet s öngyilkosság történt városunkban február 27-én, szombaton esteli 9 óra körül, az ó-brassói evang. (szász) iskolaépület előtt. Az esetről rendes tudósítónk következőket jelent: Simon Károly brassói csizmadia segéd már hosszabb idő óta benső szerelmi viszonyban élt egyik helybeli korcsmában pinczérnő gyanánt alkalmazott kőhalmi születésű Luts Rozinával. Ez azonban megúván Simont, másra vetette szemeit. Ez a boldog férfi a helybeli pékség, Teutsch Gyula volt. Ezen hűtlenségért Simon bosszút forralt, melynek kielégítésére kedvező alkalom nyílt szombaton, midőn Teutsch s kedvese az iskolaépület nagy termében rendezett táncvigalomra mentek. Megleste őket s a mikor meglátta utánok sietett, a készen tartott revolverből egy lövést hűtlen kedvesére, a másodikat Teutschra, a harmadikat pedig magára irányozta. Luts Rozina jobb arcán nyert könnyű sérülést, Teutsch Gyula hátán, szintén nem veszélyesen, míg ő maga, — feje balfelére irányítva a golyót — hirtelen összerogyott s a városi kórházba szállítván, alig két óra múlva meghalt.

Bartesch-monumentum. A Barnum által oly nagy mérvben kiárusított fotográfiák, mint halljuk, annyira megtetszetek az amerikaiaknak, hogy a jövő nyáron tömeges kirándulást szándékoznak rendezni.

Társasestély. A dalegyet szombaton este igen sikerült összejövetelt rendezett, az „Európa vendéglőben.“ Az estély teljesen magánjellegű volt ugyan, de lehetetlen meg nem emlékeznünk róla, azon kiváló jókedv, fesztelen hangulat miatt, mely azt mintegy kímelve a családiasság korlátai közül, a sikerült farsangi mulatságok közé sorolja. Nem volt itt szó valami nagy szabású estélyről, hanem csak arról, hogy a közreműködő tagok a maguk körében vidám estét töltsenek el. Egyszerűség, fesztelenség volt a jelszó. Az összejövetelt társasvacsora nyitotta meg, mely után tánc következett. A vacsora a legkényesebb kívánságokat is kielégítvén: természetesen a jó kedv csak fokozottabb lehetett. 1/5 óráig mulatott itt mindenki,

*) Az ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelős a szerkesztő.

hol táncolva, hol énekelve, vagy az énekben gyönyörködve. Azt a vidámságot jellemezni igen nehéz; csak annyit mondunk: sajnálhatta, ki nem volt jelen. Köszönet a dalegyetnek, hogy alkalmat adott tagjainak ily sikerült estélyre; de köszönet az eszméért is. Végül ismételt ki kell emelnünk a bőkezű s izletes el látást, melyben oly jutányos ár mellett a vendéglős részeltette a közönséget.

Elfogott család. Pfeiffer Vilmos, ki a „Rendőri Közlöny“ ez évi február 20-iki 41-ik számában csalás büntetése miatt vádoltatva körözött, szombaton este egyik helybeli szállodában észrevetvén, rendőrségünk által elfogatott s a királyi ügyészségnek átadott.

Megkéselés. Szombaton, febr. 27-én este felé városunk Gácsmajor nevű részének 567-ik számú házában nem a legkedélyesebb multság folyt le. Nevezett házban lakó Tartler Györgyhez beállított sógora, Müller János két szomszédja Reimer Mihály s Wagner Mihály kíséretében, nem a leggyengébben szidalmazva Müller János testvérét, Tartler nejét, a kit így vontak kérdőre valami becsületbeli dologban. Tartlernek nem volt inyére ez a merész fellépés. Gyorsan elhatározva magát, kést rántott elő s a szitkozódó sógort s társait szépecskén megkéselte. Miután néhány szurást mért a jó sógor s társai testére, bezuzta szobája ablakát s azon a szabadba ugrott, hogy odább álljon. Utközben elvetette magától a kést, melyet nem is sikerült a rendőrségnek megtalálni. A legszebb a dologban az, hogy Tartler maga ment jelentést tenni a rendőrséghez, elpanaszolni a rajta s nején elkövetett erőszakos sértést. A rendőrség megjelenvén a helyszínén, alapos gyanu támadt a feljelentő Tartler ellen, miért is azonnal tartóztatás a nyomozat megindította. A sebesültek, kik között az egyik életveszélyesen sérült meg a városi kórházban vannak gyógykezelés alatt.

Kellemetlen ébredés. Nagyt talált a pohárba nézni egy fiatal ember szombaton. Beült egy kocsi, de feje nehezebb lévén testénél, onnan egyszerre kibukott. A rendőrség észrevette a balesetet s beszállította az illetőt a városi kórházba, a hol azután nagy bámulatára felébredt, azon töprengve, hogy ugyan miként jutott ő oda? Tanulság: „gondold meg és — ne igyál sokat!“

Cselédek. Alapos reményünk van, hogy nem-sokára mégis csak megfékeztetnek a kicsapongó cselédek, a kiknek jó szó és fenyegetés nem használ. Az utcákat ellepik, egész sorokat képeznek a járdán, hogy a közlekedés meg van akadályozva. A rendőrök figyelmeztetésére gunyos kacagással felelnek. Ezt már most azzal viszonzozza a rendőrség, hogy az ily arcztalan cselédeket egyszerűen elfogja s hűvösre teszi. Vassárnap is 30 ily cselédet fogott el derék rendőrségünk s büntetett meg. Jól van ez így. Teljes szigort kérünk a cselédek ellen. A hol jó szó nem használ, oda a bot kell!

Fogadtatás. A szebeni állami tébolydában — mint levelezőnk írja — február hó 23-án kedves ünnepély színhelye volt Konrad Jenő hirneves orvos, ujonnan kinevezett tébolydai igazgató, kitűnő hazafi e napon érkezett Szebenbe, új állomását elfoglalandó. A tébolyda tisztikara díszes fogadtatásban részesítette az új igazgatót, kit már megelőzőt jó hirneve. Az igazgató ur 25-én tette le dr. Brennerberg Mór főispán ur ő méltósága kezeibe a hivatalos esküt. Szeben város magyarsága így egy új erőt nyert, a kinek társadalmi működéséhez is nagy reményt köt.

Hibaigazítás. Lapunk mult számának „Elmélkedések nemzeti-ségeinkről“ czimű czikk 4—8. sorait a szedő alkalmával teljesen összeavarták. Az illető sorokak így kel-lene állani: „... vagy a reflexió segítségével létezőnk képzelhetők. Az ellenkező: azon állítás, miszerint ezen tehetségekkel felruháztunk annak, hogy ne használjuk. magában annyira ellenmondó, hogy komoly csafolásra sem méltatható. Minél ügyesebben védi valaki... stb.

Lapunk nyomdájába egy fiatal, ügyes magyar szedő kerestetik.

Ingatlanok bírói árverezése.

Brassóban, a telekkönyvi hivatal helyiségében 1886. évi márczius 4-én délelőtti 9 órakor Molnár Péternék ingatlanai 300 frt. kikiáltási ár mellett; bíró-sági kiküldött Nemes Péter kir. körjegyző.

Ó-Tohán község irodájában 1886. évi márczius 5-én délelőtti 9 órakor Bucerreán S. Georgenak ingatlana 6 frt. kikiáltási ár mellett; a végrehajtást a zernesti kir. járásbiróság foganatosítja.

Nyílt tér*).

Nyilvános köszönet.

Alulírottak kedves kötelességüknek tartják mindazon tisztelt barátoknak és ismerősöknek, kik feledhetlen családfőnk és testvérünk, néhai Csiky Endre ügyvéd temetésén résztvettek, valamint azoknak is, kik részvényt nyilatkozataikkal a fájó sebre enyhítő balzsamot nyújtottak, különösen pedig a tekintetes ügyvédi kamarának a szép koszorúért legőszintébb köszönetüket s hálájukat kifejezni.

Kelt Brassóban, 1886. február 28-án.

(89)

A gyászoló család és testvérek

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma-, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Értesítés.

Az eddig legkitűnőbb minőségű, a bécsi cs. kir. kereskedelmi törvény-széknel „hattyu” védjeggyel beíratott, 275 méter szálhosszu **M. S. S. henger gépczérna**, mely osztrák gyártmány bécsi „**Math. Salcher & Söhne**” világterjedelmű czég tulajdona mindaddig meg nem közelítő jóságánál és árkülönbségénél fogva a fogyasztási téren általános elismerést nyert, eredeti árjegyzék után Brassó város és megye részére felállított egyedüli gyári raktárban található

Szent Iványi Sománál,
Klastrom-utca, 564. sz.

(9) 6-6

Alkalmi bevásárlás

KOVÁSZNAI és KERESZTESY

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-TERMÉKBEN

Brassó, főter.

A raktári készlet egy részét tartalmazó női divat-ruha-kelmék, ugymint: beige, loden, feulec, cachimirok, mosó creton, satinok, flanellek és posztók, ugyszintén esőköpenyek és felsők a közeledő

== tavaszi évadra ==

bel- és külföldre tett nagy megrendeléseink következtében és helyi-ségünk kis kerete miatt igen előnyös áron adtnak el.

(79) 5-*

Jó minőség, pontos és szolid kiszolgálás biztosítása mellett a legolcsóbb napi árakban ajánlom a n. érd. közönségnek

fűszer-, festék-, anyagáru-, szövő- és kötő-fonal-üzletemet, lisztraktáromat

becses figyelmébe s szíves pártfogásába.

M. kir. dohány-, bélyeg- és kártya-árulás.

Brassó, színház-utca áruház 5. sz., a „Veres pipához”.

Tisztelettel

Rácz Lajos.

(85) 2-4

Egy-két TANULÓ fölvetetik.

„BUREAU CONCORDIA“

(88) 1-6

hatóságilag engedélyezett, foglalkozást közvetítő és cselédszerzési intézet
BRASSÓBAN, főpiacz 326. sz. alatt, a városkapitányság mellett.

Az alázattal alólírotnak van szerencséje a t. cz. közönségnek illet-
teljesen jelenteni, miszerint én egy már érezhetővé vált szükségleten segitendő, az itteni főpiaczon egy közvetítő üzletet nyitottam, és különös meg-tiszteltetésnek fogom tartani, ha becses megbízásaival felkerestetném s sze-
renesémnek tartandom azokat mindenkor készséggel és a legpontosabban végrehajtani.

Mindazon tisztelt szolgálatadók és szolgálatot keresők, kik a fenti
czimemhez fordulni hajlandók, meggyőződhetnek arról, hogy főtürekvésem
oda irányul, lelkiismeretes, igazságos és gyors eljárás által tisztelt
megbízóimat kielégíteni és hogy üzletemnek kiterjedtséget s jó hírnevet
szerezzenek.

A t. cz. közönség becses megbízását elvárva, maradok tisztelettel

Töpfner Frigyes.

Kincsem 1 ft 11 sorsjegy 10 ft
Sorsjegy

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, Váci-utca 6. sz.

Sorsjegyek kaphatók a kiadóhivatalban.

Pontos kiszolgálás.

(90) 1-6 **Zsigmond Áron**
férfiszabó,

a ki évig mint szabász működött t. SCHWARZE és
BARTHA urak üzletében,

teljesen új szabó-üzletet

nyitott

Brassó, klastrom-utca 8. sz. alatt.

Raktáron lesznek a legújabb divatu *brünni*,
angol s francia szövetek, nemkülönben a
brassóiak is.

Kitűnő szabás, gondos munka s olcsó árak
által igyekezni fog a n. é. közönség minden-
nemű igényeit kielégíteni, — csak kéri kegyes
pártfogását.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszkö-
zöltetnek.

Kitűnő szabás.

* Teljesen új szabó-üzlet. *

* Nagyon mérsékelt árak. *

Elismerési oklevél.

1873.

Bécsi világkiállítás.

BEER J. unokaöcscse

butorgyári raktára

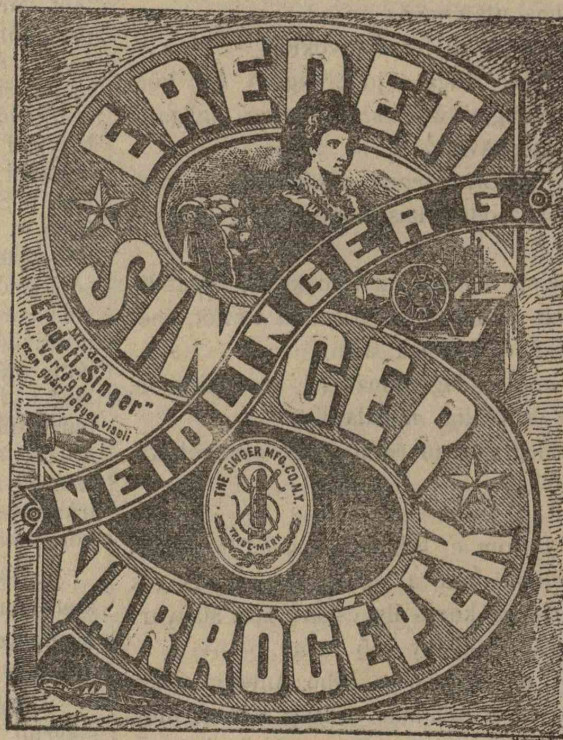
Brassó, nagy-utca 526. sz.

ajánlja gazdagon felszerelt raktárát ki-
zárólag jól, rendesen s gondosan dolgo-
zott butorokban a legolcsóbb árak s biz-
tos kezesség mellett.

(87) 2-

NEIDLINGER G.

BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, Nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-varrásra.

valamint

szabók, cipészek, kárpitosok,
nyergesek, kalaposok stb. részére.

(20b) 4-

Az eredeti SINGER varrógépek

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés,
felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G. Brassóban, Nagy-utca 492. sz. a.